

**Міжнародний гуманітарний університет
Факультет мистецтва і дизайну
Кафедра кіно та телебачення**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Сценарій короткометражного фільму**

Галузь знань
Спеціальність
Назва освітньої програми
Рівень вищої освіти

02 «Культура і мистецтво»
021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
перший (бакалаврський) рівень

Розробники і викладачі <i>(зазначаються розробники і викладачі, які викладають дисципліну - посада, наук. ступінь, вчене звання, П.І.Б.)</i>	Контактний тел.	E-mail
Старший викладач Аксьонов Сергій Вікторович	0663043829	serax44@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Сценарій короткометражного фільму – пропонується для здобувачів, які цікавляться кінематографією та бажають вивчити навички написання сценаріїв короткометражних фільмів. Курс складається з лекцій та практичних занять, які дозволять здобувачам розібратися зі структурою та компонентами сценарію короткометражного фільму.

Під час курсу здобувачі дізнаються про процес створення короткометражного фільму, від вибору ідеї та концепції до написання сценарію та знімання фільму. Крім того, здобувачі навчаться аналізувати історії та знаходити креативні рішення для розповіді своїх власних історій у форматі короткометражного фільму.

У курсі вивчаються такі теми, як структура сценарію, розробка персонажів, конфлікт, тема та жанр. Крім того, здобувачі дізнаються про важливість режисерських та кінематографічних елементів в короткометражному фільмі та процес їх впровадження в сценарій.

Мета курсу – навчити здобувачів основам написання сценаріїв короткометражних фільмів та допомогти їм розвинути креативні та аналітичні навички для розповіді історій у форматі короткометражного фільму, зрозуміти структуру та компоненти сценарію короткометражного фільму, від розробки ідеї та концепції до написання сценарію та знімання фільму.

Цілі курсу — розвинути креативні та аналітичні навички здобувачів, які є важливими для написання сценарію та розповіді історії у форматі короткометражного фільму.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації курсу «Сценарій короткометражного фільму» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.
- ЗК8. Здатність працювати у різноманітних творчих колективах.
- ЗК10. Здатність бути критичним та самокритичним.
- ЗК14. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК15. Здатність до абстрактного мислення та аналізу.
- ЗК16. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Спеціальні (фахові) компетентності

- ФК2. Здатність створювати та реалізувати власні художні концепції у творчо-виробничій діяльності.
- ФК4. Усвідомлення художньо-естетичної природи аудіовізуального мистецтва.
- ФК7. Здатність інтерпретувати художній образ аудіовізуальними засобами.
- ФК8. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.
- ФК9. Здатність здійснювати ділову комунікацію.
- ФК14. Здатність відстежувати перспективні зміни в сфері аудіовізуального мистецтва, використовуючи оригінальні іншомовні джерела.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

- На понятійному рівні – основні категорії, поняття та їх застосування в творчому обговоренні художнього задуму.
- Основ драматургії, структурування історії, формування сюжетної концепції.

Уміння:

- Чітко та зрозуміло вербально формувати концепцію сюжетного задуму.
- Здатність до динамічних та креативних змін в умовах творчого стресу.
- Командна співпраця.

Навички:

- Будування чіткої структури сюжету та його опорних вузлів.
- Користування дієвими сюжетними схемами
- Написання логлайну, синопсису, тритменту, поєпізоднику та повного сценарію.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
8	240	56	56	128	2	3, 4	Вибіркова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Назви тем	Кількість годин						
		денна форма				Заочна форма		
		усього	у тому числі			усього	у тому числі	
			лекц.	прак	сам. роб.		лекц.	сам. роб.
1	Тема 1. Сценарій короткометражного фільму 1. Вступ до сценарію 2. Пошук головної теми	40	9	9	22			
2	Тема 2. Алгоритм написання сценарію фільму 1. Концепт, сінOPSIS, сценарна заява 2. Визначення персонажів, місця дії. 3. Побутова структури сюжету.	40	9	9	22			
3	Тема 3. Структура сценарію та його компоненти 1. Конфлікт, зав'язка, інтрига. 2. Дії та події 3. Сюжетні лінії та їх перевірка.	40	9	9	22			
4	Тема 4. Розробка персонажу 1. Типи та функції персонажів 2. Мотивація та психологія персонажів 3. Цілі взаємовідносин персонажів. Антагоніст та протагоніст. 4. Архетипи	40	9	9	22			
5	Тема 5. Діалоги 1. Правила драматичних діалогів 2. Ритм в діалогах 3. Лаконічність кінематографічного діалогу	40	10	10	20			
6	Тема 6. Методи роботи сценариста	40	10	10	20			

	1. Редагування та перегляд 2. Робота з картками. 3. Презентація сценарію								
	Всього	240	56	56	128				
	ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ – ЗАЛІК / ЕКЗАМЕН								

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі отримують теми та питання курсу, рекомендації до літератури та інших джерел здобуття інформації. Практичні навички здобуваються за допомогою самостійної та колективної роботи в форматі конференції.

6. ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. 1.	9	—
2	Тема 2. 1.	9	—
3	Тема 3. 1.	9	—

4	Тема 4. 1.	9	—
5	Тема 5. 1.	10	—
6	Тема 6. 1.	10	—
	Всього	56	—

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи здобувачів щодо вивчення курсу «Майстерність кіносценариста» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у курсу тем.
2. Підготовка до практичних занять.
3. Консультації з викладачем протягом семестру.
4. Самостійні практичні роботи з написання сюжетів та обговорення їх результатів з викладачем.
5. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді письмових робіт.
6. Підготовка до підсумкового контролю.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Сценарій короткометражного фільму 1. Перегляд та аналіз фільмів за рекомендаціями викладача.	9	—
2	Тема 2. Алгоритм написання сценарію фільму 1. Розробка ідеї для фільма. Склад опису сюжету. Розробка синопсиса.	9	—
3	Тема 3. Структура сценарію та його компоненти 1. Аналіз сценарію класичного фільму за темами.	9	—

	2. Структурування сюжету, аналіз сюжетних ліній.		
4	Тема 4. Розробка персонажу 1. Візуалізація персонажу за допомогою референсів та штучного інтелекту	9	–
5	Тема 5. Діалоги 1. Перегляд та аналіз фільмів за рекомендаціями викладача. 2. Написання та аналіз діалогів за сюжетами власного сценарію.	10	–
6	Тема 6. Методи роботи сценариста 1. Структурна розкадровка власного сюжету. 2. Доклад-презентація власного сюжету.	10	–
	Всього	56	–

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Розподіл балів, що присвоюються здобувачам з навчальної дисципліни, є сумою балів за виконання індивідуальних та колективних завдань та додаткові бали за активність під час обговорення поточних тем на заняттях. У разі не набрання достатньої кількості балів для отримання позитивної оцінки, здобувач має можливість доопрацювати попередні роботи, виконуючи роботу над помилками за вказівками викладача. Впродовж семестру здобувач за виконання індивідуальних завдань отримує до 50 балів, за активну роботу на заняттях – до 20 балів, за підсумковий модульний контроль – до 30 балів. Складання екзамену дає можливість отримати додатково до 60 балів.

Здобувачі не мають меж у кількості виконаних самостійних робіт, але їх повинно бути не менш двох.

Питання до заліку/екзамену

1. Які основні кроки необхідно виконати для написання сценарію короткометражного фільму?
2. Які техніки можуть бути використані для створення напруження в короткометражному фільмі?
3. Як можна використовувати обмежену тривалість короткометражного фільму для створення сильного враження на глядача?
4. Які фактори необхідно враховувати при написанні діалогів в короткометражному фільмі?
5. Які елементи повинен містити сценарій короткометражного фільму?
6. Які основні етапи процесу написання сценарію?
7. Які інструменти та техніки можна використовувати для створення персонажів?
8. Як впливає жанр на структуру та елементи сценарію?
9. Які різновиди образів можуть бути використані в сценарії?
10. Які інструменти можуть бути використані для створення напруження та емоційної напруги в сценарії?

11. Функції діалогів в кіно?
12. Як можна зробити діалоги більш натуральними та автентичними?
13. Як можна використовувати діалоги для розвитку персонажів та виразності сюжету?
14. Як використовувати субтекст у діалогах?
15. Як використовувати мову тіла та жестів для підсилення діалогів?
16. Як використовувати конфлікти в діалогах?
17. Як використовувати діалоги для створення атмосфери та настрою в кіно?
18. Як відрізнити добре написаний діалог від поганого?
19. Як можна використовувати діалоги для розкриття теми фільму?
20. Які аспекти потрібно враховувати при створенні персонажа для кіно?
21. Що таке арк персонажа і як його можна реалізувати у фільмі?
22. Які інструменти можна використовувати для створення візуального образу персонажа?
23. Які прийоми використовуються для розкриття характеру персонажа у фільмі?
24. Які фактори впливають на розвиток персонажа протягом фільму?
25. Які типи персонажів можна використовувати у кіно?
26. Як впливає контекст на сприйняття персонажа у фільмі?
27. Які техніки використовуються для зображення внутрішнього світу персонажа у фільмі?
28. Які особливості має створення персонажів для різних жанрів кіно?
29. Які проблеми можуть виникати при створенні персонажа і як їх можна вирішити?
30. Як зробити персонажа більш реалістичним у фільмі?
31. Як використовувати діалог для розкриття персонажа у фільмі?
32. Як зберегти цілісність персонажа протягом фільму?
33. Як відбувається взаємодія між персонажами у фільмі?
34. Як відображати зміну персонажа на екрані?

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення екзамену (заліку).	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, екзамен (залік)
--	---

9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ

Денна форма навчання			
Поточний контроль			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота здобувача)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів			100

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ (для екзамену / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» Fx – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D		
60-63 (4)	E	Задовільно	
35-59 (3)	Fx		
1-34 (2)	F	незадовільно	не зараховано

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основа:

1. Котов Д., Ширяєв В. Сценарна майстерність. Київ : Паблішер, 2020. 256 с.
2. Індик Вільям. Психологія для сценаристів. Будівництво конфлікту у сюжеті. Київ : Альпіна нон-фикшн, 2018. 348 с.
3. Безклубенко С. Мистецтво: терміни та поняття: енциклопед. вид. у 2т. Т.1 (А-Л). Київ: Ін-т культурології АМУ, 2008. 240с.: іл.
4. Безклубенко С. Мистецтво: терміни та поняття: енциклопед. вид. у 2т. Т.2 (М-Я). Київ: Ін-т культурології АМУ, 2008. 256с.: іл.

5. Вериківська І.М. Основні тенденції розвитку українського театрального декоративного мистецтва. Н. Укр.. мистецтвознавство, 1968, вип. 2.
6. Вериківська І. М. Становлення української радянської сценографії. Київ : Наукова думка, 1981.
7. Веселовська Г.І. Сучасне театральне мистецтво. Київ: НАККіМ, 2014. 143с.
8. Колодуб О. Творчі принципи організації оперної вистави /Олександр Колодуб . Життя, творчість, спогади / авт. -упоряд. І. Колодуб. Київ: Музична Україна, 2006. С. 104 – 112.
9. Корнієнко Н. Лесь Курбас: репетиція майбутнього. Київ: Либідь 2007. 328с.
10. Курбас Л. Філософія театру / упоряд. М. Лабінський. Київ: Основи, 2001. 917с.
11. Мащенко І. Хроніка українського радіо і телебачення в контексті світового аудіовізуального процесу. Київ: Україна, 2005. – 381 с.
12. Паві П. Словник театру / наук. ред. О. Клековкін. Львів, 2006.
13. Роберт Маккі. Оповідь. Субстанція, структура, стиль та принципи письмової екранізації. Київ : Арк.Юкей, 520 с.

Допоміжна :

1. Брюховецька Л. Приховані фільми: Українське кіно 1990-х. Київ : АртЕк, 2003. 384 с.
2. Мащенко І.Г. Телевізійні аномалії: мас-медійні історії в деталях. Київ : ЗАТ "Телекур'єр", 2005. 216 с.
3. Баканурский А. Жизнь, игра, театральность. Одесса : Студия «Негоциант», 2004.
4. Горпенко В.Г. Пластика фільму. Київ : Мистецтво, 1984.
5. Госейко Л. Історія українського кінематографа. 1986 – 1995. Київ : КІНО-КОЛО, 2005. 464 с.
6. Довженко О.П. Україна в огні: Кіноповість, щоденник. Київ : Рад. письменник, 1990. 416 с.
7. Іллєнко Ю. Парадигма кіно. Київ : Абрис, 1999.
8. Загданский Е.П. От мысли к образу. 2-е изд. Київ : Мистецтво, 1990. 161 с.
9. Вериківська І. М. Становлення української радянської сценографії. Київ : Наукова думка, 1981.
10. Левчук Т., Ілляшенко В. Кінорежисура. Київ, 1981.
11. Кісін В.Б. Із творчої спадщини. Київ : КМ Academia, 1999.
12. Кісін В. Режисура як мистецтво та професія. Життя. Актор. Образ : Із творчої спадщини. Київ : Видавничий дім «КМ Academia», 1999. 268 с.
13. Скуратівський В. Екранні процеси в соціокультурних процесах ХХ сторіччя Київ : Мистецтво, 1998.
14. Фількевич Г.М. Співдружність муз. Театр – музика – кіно : монографія. Київ : Київськ. нац. ун-т театру, кіно і телебачення ім. І.К. Карпенка-Карого. 76 с.
15. Цвіркунов В. В. Сюжет (деякі питання теорії). Київ : Вид-во АН УРСР, 1963.
16. Шимон О. Сторінки з історії кіно на Україні. Київ : Мистецтво, 1964. 149 с.
17. Ейзенштейн С. Естетика кіномистецтва. Дослідження, статті, лекції. Київ : Мистецтво, 1978. 310 с.

Інформаційні ресурси:

1. Державне агентство України з питань кіно. URL: <https://degkino.gov.ua/> (дата звернення: 02.05.2020)
2. Офіційний сайт Одеської обласної організації НСФХУ. URL: <https://www.facebook.com/NSPAU> (дата звернення: 02.05.2020)
3. Офіційний сайт Одеського відділення Національної Співки кінематографістів України. URL: <http://nsku.od.ua/novosti/712-kira-muratova-kinokonkurs-2019.html> (дата звернення: 02.05.2020)

4. Офіційний сайт UA:Культура. URL: <https://culture.suspilne.media> (дата звернення: 02.05.2020)
5. Брюховецька Л. Кіномистецтво. Кіномистецтво: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.. Київ : Логос, 2011. 391 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/149237948.pdf> (дата звернення: 02.05.2020)
6. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського : веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 02.05.2020)
7. Он-лайн бібліотека. URL: <http://www.lib.com.ua> (дата звернення: 02.05.2020)